

Valaličan

obecné noviny

Ročník XI.

Číslo 1, marec 2005

Cena 5 Sk

Požehnané veľkonočné sviatky želajú všetkým občanom našej obce, poslanci, pracovníci obecného úradu a starosta obce

V čísle:

Vandalizmus

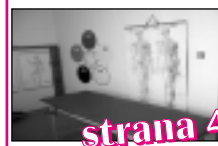

strana 2

**Zo života
našich škôl**

strany 3, 4

**LOTOS
regeneračné
centrum
vo Valalíkoch
otvorené**

strana 4

**Good Fancy
má videoklip**

strana 5

**Dychovka
vo Francúzsku**

strana 8

**Rady strany 11, 12
a informácie**

**Športové noviny
strana 12**

Prioritné úlohy obce v rozvojovom programe 2005

Obecné zastupiteľstvo schválilo rozpočet obce na rok 2005. Okrem zabezpečenia bežného života obce chodu obecného úradu a zabezpečenia základných samosprávnych funkcií verejného osvetlenia, údržby komunikácií, miestneho rozhlasu, chodu škôl a školských zariadení, zabezpečenia kultúrnych a spoločenských aktivít, obecné zastupiteľstvo zabezpečilo v rámci tzv. kapitálových výdavkov niektoré aktivity stavebného charakteru.

1. Výstavba obecného vodovodu

Výstavba obecného vodovodu prevzala do investovania Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. Košice /VVS/. Podľa dostupných informácií vyčlenila na pokračovanie výstavby vodovodu v našej obci 1,6 mil. Sk. Tieto prostriedky budú vynaložené na pokračovanie trasy vodovodu na Abovskej ulici smerom na Staničnú a Plotovú po hranicu s obcou Geča. Považujeme túto vyčlenenú sumu za nedostatočnú, o čom som písomne informoval generálneho riaditeľa VVS s ktorým ešte mám dohodnuté stretnutie, na ktorom sa chcem domáhať navýšenia tejto sumy. Na Okružnej ulici chceme zrealizovať vodovodné prípojky podľa záujmu odberateľov.

2. Výstavba telocvične

Doposiaľ je preinvestovaných na telocvičňu 11,8 mil. Sk. Rozpočtový náklad na celú stavbu je 30 mil. Sk. Požiadali sme o prostriedky z Ministerstva školstva na pokračovanie

výstavby, oznámenie o rozhodnutí očakávame až v letných mesiacoch. Z vlastných prostriedkov vynaložíme v tomto roku na výstavbu minimálne 1,5 mil. Sk. V prípade, že nedostaneme požadované prostriedky z ministerstva, požiadame poslancov zastupiteľstva, aby schválili zabezpečenie úveru za účelom dokončenia aspoň tzv. malej telocvične tak, aby sme jej prevádzku mohli otvoriť k 1. 9. 2005.

Pevne verím, že fámý o tom, že Ministerstvo školstva už nebude poskytovať žiadne prostriedky na výstavbu škôl, nie je pravdivé.

3. Rekonštrukcia verejného osvetlenia

V tomto roku plánujeme vykonať rekonštrukciu verejného osvetlenia. Rekonštrukcia spočíva v nahradení a doplnení počtu súčasných svietidiel novými úspornými žiarivkami. Zároveň chceme výmenou vodičov na niektorých úsekoch odstrániť príčiny vzniku častých výpadkov osvetlenia.

4. Rekonštrukcia objektu Základnej školy Valaliky

Projekt, ktorým sme žiadali prostriedky z fondov EÚ na rekonštrukciu objektu ZŠ, nebol úspešný. V tomto roku zopakujeme podanie projektu /ak bude vypísaná výzva/ znova. Z vlastných prostriedkov obce vo výške 450 tis. Sk zabezpečíme opravu niektorých najkritickejších častí budovy, resp. školy.

Pokračovanie zo str.1

5. Nové oplotenie na cintoríne v časti Všetehsvätých

Keďže na cintorinoch v časti Buzice a Bernátovce sme už vymenili staré oplotenie za nové, v tomto roku budeme pokračovať vo výmene oplotenia na cintoríne vo Všetehsvätých, kde ešte chýba nové oplotenie od Hlavnej ulice.

6. Podali sme dva projekty z fondov EÚ

Vo februári a marci sme podali dva projekty, ktorými sa uchádzame o prostriedky z EÚ na rekonštrukciu miestnych komunikácií a na výstavbu detského ihriska v časti Všetehsvätých.

7. Dobudovanie zastávok SAD

V tomto roku plánujeme dobudovať tri zastávky SAD v časti Všetehsvätých a Košťany /v smere do Čane/ a v časti Bernátovce /smerom od Kokšov Bakše/.

8. Rekonštrukcia chodníka na Hlavnej ulici

Po dokončení výstavby nového chodníka

na Hlavnej ulici chceme v tomto roku začať s rekonštrukciou starého chodníka na druhej strane cesty v smere do Čane. Chceme začať na najkritičnejšom úseku od cintorína v Buziciach po cintorín v Bernátovciach.

9. Odvodnenie ulíc

Na najkritičnejších miestach, kde sa za prudkých dažďov vytvárajú mláky až povodňového charakteru, chceme začať s výkopmi odvodňovacích priekop, predovšetkým v časti Buzice a Bernátovce. V časti Košťany na Staničnej ulici do značnej miery povodňové situácie spôsobujú niektorí nedisciplinovaní občania, ktorí napriek upozorneniam vypúšťajú dažďovú vodu zo striech priamo na ulicu. Obecný úrad do doby, kým dotknutí občania nevykonajú nápravu, nebude žiadne opatrenia v tejto záležitosti vykonávať.

10. Práca s nezamestnanými vyžitie fondu ESF

Na všetky práce, tak ako v minulých rokoch, aj v tomto roku uvažujeme s využitím nezamestnaných v rámci tzv. aktivačných prác. S týmito pracovníkmi budeme zabezpečovať ostatnú údržbu verejných priestranstiev

a cintorínov ako aj údržbu obecných /vrátane školských/ objektov. Náklady spojené s aktivačnými prácami sú hradené z Európskeho sociálneho fondu /ESF/ prostredníctvom zmluvy s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice

Rekonštrukcia oplotenia v MŠ Buzice

V materskej škole v Buziciach plánujeme t. r. rekonštrukciu oplotenia od Hlavnej ulice a obnovu oplotenia v zadnej časti areálu.

11. Obnova fasády objektu pekárne FROM

Po posúdení celkového stavu technického stavu chceme obnoviť fasádu na objekte pekárne FROM v časti Buzice, nakoľko tento objekt pôsobí značne schátrane.

12. Výmena okien na zdravotnom stredisku

Značne schátralý a veľmi zle energeticky riešený objekt Zdravotného strediska potrebuje rekonštrukciu a zateplenie.

Prvú časť výmenu okien chceme zrealizovať v tomto roku.

Ing. Milan Tóth
starosta obce

**Vandalizmus
v našej obci
bez komentára!**

Zápis budúcich prváčikov

V dňoch 20. 21. januára 2005 prebiehal na našej ZŠ zápis detí do 1. ročníka pre školský rok 2005/2006. Do prvého ročníka sa zapísalo 56 detí z Valalík, Geče a Kokšov Bakše.

Bohužiaľ máme aj takých rodičov, ktorí na túto svoju povinnosť pozabudli a na zápis neprišli. Bolo by dobré, keby tak urobili čo najskôr.

Vážení rodičia a spoluobčania, aj v tomto roku si naša škola dovoľuje osloviť vás s možnosťou poskytnutia 2% dane za rok 2004 pre našu školu. Oproti minulým rokom je možnosť poskytnúť 2% z dane nielen pre fyzické osoby, ale aj pre právnické osoby. Ak by ste mali záujem, tlačivá pre fyzické osoby sme rozdali vašim deťom v škole, ale v prípade potreby máme k dispozícii tlačivá aj pre právnické osoby. Je na vás, či sa rozhodnete nechať svoje 2% dane z príjmu štátu alebo ich poskytnete sami podľa svojho výberu organizáciám pre verejnú prospešnú činnosť, medzi ktoré

Podakovanie

Dovoľte, aby som sa poďakovala aj touto cestou rodičom našich žiakov, ktorí sa rozhodli pomôcť nám aj našim deťom bez toho, aby ich zaujímalo čo zato.

Koncom roka 2004 sa nám vďaka rodičom Hudákovým z Kokšov Bakše podarilo spríjemniť prostredie aj pre naše pani učiteľky upravili nám sponzorovými hygienickými zariadeniami, ktoré bolo nevyhovujúce. Ďakujeme. Naše ďalšie poďakovanie patrí aj pánovi Harčárovovi, ktorý bez zaváhania prišiel a zabezpečil pre nás z inej firmy počítače a pekné stoly, ktoré určite využijeme na vyučovanie.

Na ceste do školy sú ešte aj ďalšie tri počítače z firmy, ktorá počítače vymieňa a vďaka pánovi Antalíkovi sa roz-

hodla svoje venovať našej škole. Ďakujeme a myslím, že našou spoločnou snahou spríjemníme prostredie našim deťom a pomôžeme aj pri skvalitnení vyučovania.

Hokejový puk za 500 Sk

Pán učiteľ vhodil na začiatku vyučovania "bully" a povedal: "Tento puk je vzácny, pretože má cenu až 500 Sk!" Chlapci chvíľu nechápavo hľadeli na obyčajný puk za dvacku, ale keď im pán učiteľ Andor vysvetlil, že ho našiel predvečer v našej šatni na zemi za rozbitým sklom, pochopili. Len škoda, že sa "majiteľ puku" neprihlásil.

Korčuľovanie

Zanietenosť pána Jozefa Výrostka, pána učiteľa Andora a počasie napomohlo k tomu, že naše deti sa mohli počas telesnej výchovy zdokonaľiť v korčuľovaní, či v hokeji. Popoludní ľad praskal vo švíkoch až do večera. Večer obaja polievali ľad, či upratovali sneh spolu s našimi žiakmi. Radosť z pohybu im bolo vidieť priamo na tvári. Bohužiaľ počasie dlho nevydržalo, ale nevádi. Dúfame, že ďalšia zima bude aspoň taká aká bola teraz. **RNDr.M.Takáčová, riaditeľka ZŠ**

Ani sme sa nenazdali a ...

Vážení rodičia a milí žiaci, školský rok sa nám prehupol do svojej druhej polovice. Žiaci už dostali svoje polročné vysvedčenia a či s nimi boli spokojní, nech posúdi každý sám.

Ja, ako predseda Rady školy vás takto hodnotiť nebudem, na to tu máme fundovaných odborníkov. Zameraj sa na niečo iné. Veľmi som chcel, aby sa v škole urobilo klzisko. Začiatok zimy tomu vôbec nenasvedčoval a už som sa ja vzdával nádeje. No nakoniec zima ukázala svoju pravú tvár. Možno keď bu-

dete čítať tieto riadky, po klzisku už nebude ani stopy, ale ten dobrý pocit, že na školskom hádzanárskom ihrisku ho máme, resp. mali sme, stojí zato. Musím povedať, že na spomínané ihrisko je v dezolátnom stave. Dalo nám riadne zabrať, aby sme klzisko dostali do stavu, aby sa na ňom dalo korčuľovať. Verím, že keď sa na jar ihrisko obnoví, nebudú už s ľadom takéto problémy.

Touto cestou by som sa chcel poďakovať sponzorom, ktorí nám svojimi príspevkami pomohli. Je to majiteľ predajne ABC pán Hudák z Geče a pani Darina Hegedušová, majiteľka predajne Obuv Textil Drogeria vo Valalíkoch. Čo sa týka pomoci pri vylievaní ľadovej plochy, musím sa poďakovať pánovi učiteľovi Andorovi, ktorý mi bol pravidelne nápomocný a vďačím mu aj zato, že k tejto činnosti priťahol žiakov, ktorí mu pri polievaní pomáhali. Aký to malo ohlas u rodičov a žiakov?

Plné klzisko hovorí samo za seba. Keď som každý deň videl koľko detí tam bolo a niektoré boli na klzisku aj s rodičmi, mal som z toho radosť a dobrý pocit. Myslím si, že hodiny tejto obetavej práce stáli zato. Tu by som ešte chcel poukázať nato, že deťom je potrebné len vytvoriť podmienky, aby nemuseli vysedať doma pred televíznou obrazovkou alebo počítačom. Takto to bolo aj pri detskej diskotéke, ktorá sa uskutočnila 4. februára 2005. Diskotéky sa zúčastnilo približne 200 žiakov, ktorí vytvorili veselú zábavu. Prispel k tomu aj výborný DJ, ktorým nebol nikto iný ako tradičný Ľubo Ivan. Touto cestou chcem aj jemu vyjadriť vďaka zato, že si pre nás našiel čas a bez nároku na odmenu vytvoril super atmosféru. Samozrejme ďakujem aj všetkým učiteľom, ktorí dohliadali na hladký priebeh diskotéky.

Musím pochváliť našich žiakov, že sa vedia dobre a slušne zabávať. Nabudúce pozývam aj rodičov, aby sa prišli pozrieť na svoje ratolesti ako sa zvrávajú pri tanci.

Jozef Výrostko, predseda Rady školy

Klavírna súťaž v ZUŠ

Po veľkých školských aktivitách ako bola okresná matičná súťaž v sólovom speve a v sólovej hre na gitare, alebo verejný vianočný koncert spojený s výtvarnou výstavou žiackych prác sa uskutočnilo ďalšie vďaka podujatie, ktoré má na našej škole už 10-ročnú tradíciu. Školská klavírna súťaž podchytať žiakov 2. 6. ročníka, čo je na základnej umeleckej škole obdobím najväčšieho muzikálneho a technického rastu. Práve pre tieto vekové kategórie organizujeme klavírnú súťaž, ktorá motivuje žiakov k systematickej príprave na jednotlivé hodiny, podnecuje ku kvalitnejším výkonom a zároveň zvyšuje celkovú úroveň výsledkov školy.

Pre veľký počet súťažiacich 51 sme súťaž naplánovali na dva dni. Prvá časť súťaže

pre žiakov 2. a 3. ročníka sa uskutočnila 17. 2. 2005 na elokovanom pracovisku našej školy v Kysaku, ktorej sa zúčastnilo 24 súťažiacich žiakov a učiteľov. Cesta vlakom do Kopcovitej a v terajšom období na sneh bohatej dedinky bola pre našich najmladších klaviristov zážitkom, čo sa blahodarne odrazilo na ich vyrovnaných súťažných výkonoch. Celková úroveň súťaže bola veľmi dobrá, šiestim žiakom boli udelené diplomy a vecné ceny.

Druhá časť súťaže pre žiakov 4., 5., 6., ročníka sa konala v koncertnej sále Kultúrneho domu vo Valalíkoch. Dňa 24. 2. 2005 si svoje schopnosti preverilo 27 pokročilých klaviristov pod odborným dohľadom 14 učiteľov. V každom ročníku porota ocenila 3 najlepších interpretov. Toto hodnotné po-

dujatie bolo prehliadkou krásne naštudovaných skladieb lepšie povedané, prezentáciou vyučovacích výsledkov za prvý vyučovací polrok v školskom roku 2004-2005. Prinieslo uspokojenie a radosť, ale zároveň nové poznatky. Poznáme 15 žiakov, v každom ročníku troch víťazov, ktorých výkony zarezonovali najviac a boli najpresvedčivejšie. Pätnásť víťazných vystúpení si budeme mať možnosť vypočuť na najbližšom verejnom koncerte našej školy.

Všetkým víťazom srdečne gratulujeme a želáme veľa úspechov pri reprezentácii našej školy na mimoškolských podujatiach.

Darina Gaszlová, riaditeľka ZUŠ

Noc bez mamičiek

Pobyt v našej MŠ sa snažíme urobiť pre naše deti takým, aby sa v nej cítili príjemne a tešili sa na chvíle strávené v nej. Zameriavame sa hlavne na pozitívny rozvoj emočnej stránky detí, pričom dôraz kladíme hlavne na nadväzovanie dobrých vzťahov, lásky a empatie. K dosiahnutiu týchto cieľov prispôsobujeme výchovné metódy, formy a prostriedky.

Nemožno nespomenúť akciu nazvanú "Noc bez mamičiek", ktorá prebiehala v priestoroch materskej školy vo Všešsvätých. Noc deti trávili samé bez rodičov v spoločnosti pani učiteľiek. Táto akcia bola prvotinou tohto druhu vôbec. Ocenili je rodičia aj deti, čím s upevnil pozitívny vzťah ku škôlke, čo nás v konečnom dôsledku veľmi potešilo. Už teraz sa tešíme na ďalšiu spoločnú akciu, ktorá určite nebude poslednou. Veď čo viac si môžeme priať ako úsmev na tvárach detí, ich radosť a šťastie je pre nás najväčšou odmenou. Iveta Hegedusová, riaditeľka MŠ Všešsvätých

Karneval v našej materskej škole

Aj v našej Materskej škole organizujeme spoločenské akcie, ktoré nadväzujú na ľudové tradície. Chceme deťom nielen spestriť pobyt v predškolskom zariadení, ale aj upevňovať v pamäti pekné a milé spomienky na detstvo. V čase fašiangov boli veľké prípravy. Deti prejavili

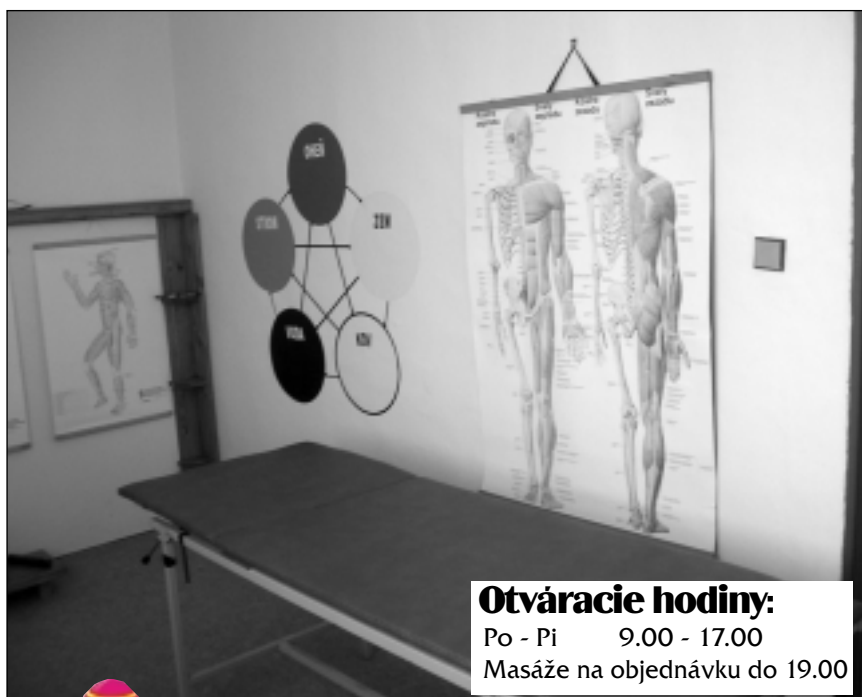
li svoje schopnosti, šikovnosť a iniciatívu pri zhotovovaní ozdôb na výzdobu miestnosti a svojich masiek. Naše triedy pripomínali skôr detské izby boli teplé, milé, útulné, jas im dodávala výzdoba šarkanov, zvieratiek, šašov, princezien atď. Jednoducho: farebná hudba, detský smiech, nesmelé predvádzanie masiek, tanec s kamarátom..... Aj takto jednoducho sa dá opísať atmosféra karnevalu v našej materskej škole. Deti prichádzajú so zvedavosťou v očiach - čo sa dnes bude diať? A naozaj sa stále niečo deje. Každý deň je iný, nový, zaujímavý hoci neraz sa spustia plecacia, zošpúlia perý a slza z oka previnilka kvapne na rukáv, vždy

sa to napokon urovná štrbavým úsmevom, či priateľským zmierením. Jednoducho: empatia, pochopenie, vžitie sa do pocitov toho druhého, to bolo pre všetkých v posledných mesiacoch samozrejmosťou, hoci to stálo nás i deti veľa času, trpezlivosti i pochopenia. Ako doma. Áno, presne taká domácka atmosféra vládne v celej našej škole. Dobrá nálada vyvrcholila ocenením každej masky sladkou odmenou. Bolo to krásne, milé a hrejivé. Len ten, kto sa vie vžiť do citlivej detskej duše, docení význam a dôležitosť nielen takýchto akcií, ale existencie predškolských zariadení vôbec.

Kolektív MŠ Valaliky - Buzice

LOTOS regeneračné centrum vo Valalikoch otvorené

Spôsob života aký dnes žijeme mimoriadne zaťažuje ľudský organizmus. Denodenný stres, starosti, množstvo práce, ale aj neriešené problémy oslabujú organizmus. Keď k tomu pripočítame nekvalitnú modernú stravu bez prírodných vitamínov a minerálov a dlhotrvajúcu zimu, máme nábeh na zdravotné problémy. Čím viac zanedbávame svoj zdravotný stav, tým bude problém hlbší, ťažší. Pravidelne sa staráme o bývanie, čistíme autá, záhradky. Ako je to však s našou telesnou schránkou? Vieme čo potrebujeme, aby sme boli zdraví? V dnešnom svete plnom informácií je určite ťažké zorientovať sa obyčajnému človeku a správne sa rozhodnúť. Sú však regeneračné zariadenia, kde vám vedia mnohé vaše problémy pomocou vyriešiť. Masáže, úprava stravy, cvičenia a ďalšie metódy šití na mieru každému človeku.

Takúto službu vám ponúka aj regeneračné zariadenie LOTOS, ktoré je otvorené na zdravotnom stredisku, Poľná 10. Kontakt: Ján Blaško, tel. č. 0903 636 460 alebo pevná linka po 19.00 h 69 97 459.

Ján Blaško

Otváracie hodiny:

Po - Pi 9.00 - 17.00

Masáže na objednávku do 19.00

Odpady po novom

Od 1. januára 2005 vykonáva zber a likvidáciu odpadu v našej obci firma Kosit, a. s. Košice. Firma vykonáva zber separovaného odpadu podľa harmonogramu /kalendára/, ktorý sme spolu s farebne odlišnými vrecami rozdali do vašich domácností.

Prosím občanov, aby pozorne sledovali rozpis služieb separovaného zberu a riadili sa pokynmi a usmerneniami uvedenými v kalendári. Termíny zberu ostatných triedených odpadov /nadrozmerného, nebezpečného, pneumatík, atď./ oznámime občanom cestou miestneho rozhlasu.

Zber ostatného komunálneho odpadu sa vykonáva v dvojtýždňových intervaloch vždy vo štvrtok v párnom týždni. Upozorňujeme občanov, aby neprikladali k vyloženým kuka-nádobám ďalšie odpady vo vreciach či v sáčkoch. Firma nebude takýto odpad zbierať. V prípade, že potrebujete ďalšiu nádobu, môžete si ju zakúpiť na obecnom úrade, pričom cena za zber odpadu ostane nezmenená. Vo vlastnom záujme je potrebné vykladať vrecia s odpadom, resp. kuka-nádoby včas, nakoľko firma Kosit začína zber cca o 6.15 h ráno.

Ing. Milan Tóth, starosta obce

Pozvánka na verejné rokovanie

Slovenská správa ciest plánuje po roku 2008 zahájiť výstavbu rýchlostnej cesty R2 Tornaľa - Košické Oľšany. Súčasťou stavby sú aj úseky Moldava nad/Bodvou - Valaliky, Valaliky - Košické Oľšany.

Obec Valaliky ako dotknutá obec obdržala tzv. Východiskovú environmentálnu štúdiu, z ktorej vyplýva, že trasa je vedená severne od zastavenej časti obce, takmer rovnobežne so širokorozchodnou traťou ŽSR. Cieľom spomínaného materiálu je podľa § 22 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. environmentálne posúdenie navrhovanej trasy, t.j. z hľadiska životného prostredia.

Občania sa majú možnosť so štúdiou zoznámiť na Obecnom úrade. Zároveň v mesiaci apríl bude verejné prerokovanie za účasti investora a spracovateľa štúdie.

Presný dátum a čas budú oznámené v miestnom rozhlase. Štúdia nerieši detailné tvorenie a preto nie je možné v tejto etape odpovedať na otázky, cez ktoré parcely cesta povedie, resp. konkrétne otázky ako je cena za m² pozemku a pod.

Ing. Štefan Petrík

Do pozornosti občanom!

Podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady mal každý vlastník alebo užívateľ nehnuteľnosti urobiť daňové priznanie do konca februára 2005. Tí občania, ktorí si túto povinnosť nespĺnili, musia dodatočne urobiť daňové priznanie v opačnom prípade budeme postupovať podľa zákona 511/1992 Z. z. o správe daní a poplatkov.

Daňové priznanie je nutné urobiť aj na odpad a daň na psa, ak daňovník je vlastníkom psa. Pri priznaní dane za psa každý vlastník psa dostane evidenčnú známku psa, ktorú pes má nosiť na obojku pre identifikáciu pri strate. Úhyn alebo strata psa sa musí nahlásiť na obecny úrad písomnou formou. Daňové priznanie si môžete vypísať na obecnom úrade v pracovnej dobe v kancelárii na prízemí. Pracovníky obecného úradu Vám pri vypisovaní týchto priznaní ochotne poskytnú pomoc.

Justína Palenčárová

Pre deti a mládež • Pre deti a mládež • Pre deti a mládež

Good Fancy má videoklip

Históriu našej kapely sme Vám priblížili už v minulom čísle, tentokrát by sme Vám chceli opísať zážitky z natáčania videoklipu, ktorý po dlhom čakaní a pripravách uzrie svetlo sveta už v čo najbližšom čase. Hovorím po dlhom čase, lebo na natáčanie sme čakali odkedy sme vyhrali súťaž U.S. Steel Talent Night a súčasťou výhry bolo nahrávanie klipu. A keďže náš producent Mayo Hurajt má bližší vzťah ku vlakom a železnici, klip sa točil vo vlakovom depe a vo vlaku samotnom. Ale nápad točiť v železničnom prostredí súvisí aj s rázom piesne. Po spoločnej dohode s producentom a režisérom sme sa zhodli na pesničke "Len za tebou." No prv než sme chceli videoklip natočiť, museli sme tú pesničku nahráť. Nahráli sme ju v Slovenskom rozhlase a v štúdiu Phoenix v Košiciach. Klip sa nahrával spolu dva dni, 30. a 31. januára. Aby sme v tom klipe aj nejako vyzerali, starali sa o nás ľudia

ako napr. profesionálny kaderník a vizážistka, ktorí dbali o náš celkový vzhľad, účes, oblečenie a kopu iných vecí. Deň pred nakrúcaním klipu sme mali koncert v Púchove, kde sme otvárali víkendové stretnutie mladých "On je živý", ktoré organizovala komunita Emanuel a kde nás prišlo pozvať okolo 1 400 ľudí, za čo im veľmi ďakujeme.

A teraz miesto

činu. Keďže vyzerá, že ani teraz nás zima nechce nejak opustiť, ani koncom januára to nebolo inak. Nahrávalo sa v teplote - 4°C (mali sme na sebe len mikiny...brrr, čo vidieť aj na našich červených nosoch) a veľká zima bola nielen nám, ale odniesla si to videokamera, keď po 5 hodinách natáčania zamrzla aj ona. J Na druhý deň po rozmrazení kamery aj nás, sme mohli pokračovať. A ani druhý deň sa neobišiel bez zážitkov a to úplne opačného charakteru. Po zhladnutí klipu si všimnete 3 veľké svetlá, ktoré svietili za celou kapelou. Mali evidentne vyšší odber prúdu ako mohla sieť vo vlakovom depe zniesť a tak jeden z káblov začal doslova horieť a iskril a to rovno za bubeníkovým chrbtom. Našťastie sa nikomu z nás nič nestalo a zbytok natáčania prebehol v pohode. A určite sa opýtate: "Kto je to záhadné dievča, ktoré okrem nás v klipe vystupuje?" Nie je to žiadna fotomodelka, ale naša

dobrá spolužiačka z konzervatória. Videoklip by sa mal objaviť na hudobnej stanici MUSIC BOX, kam nám môžu diváci poslať hlasy prostredníctvom SMS. Kapelu GOOD FANCY v najbližšom období čakajú koncerty, na ktoré sa musíme adekvátne pripraviť, takže o zábavu máme postarané. Taktiež máme už nejaké tie koncerty za sebou, a fotky z nich, ale aj iné info o nás si môžete pozrieť na internetovej stránke www.goodfancy.szm.sk a tiež na www.supermusic.sk, kde pod písmenom G, okrem iných kapiel,

nájdete aj nás. Cez obidve stránky nám môžete písať naše názory a otázky, na ktoré s radosťou odpovieme, ale aj kritické slová, ktoré tiež radi prijímame.

**Peter a Pavol Jakobovi
z kapely GOOD FANCY**

Kto nehrá, nevyhrá

Ivo Kertés z 5.B, L. Peterčák z 5.B a Martin Timko z 5.B. Toto sú mená víťazov súťaže "Kto nehrá, nevyhrá". Odkaz pre víťazov: "Už čoskoro sa môžete tešiť na pekné darčeky, ktoré získate od obecného úradu ako odmenu za vaše pekné príbehy". Odkaz pre všetkých ostatných: "Aj vy môžete získať peknú cenu, stačí sa iba zapojiť do súťaže! Ešte stále totiž platí, že kto nehrá, nevyhrá!" Tentoraz máme pre vás pripravenú novú súťaž! Kto z vás by nepoznal nejakú ľudovú pesničku? Určite každý ovláda aspoň dve, či tri. Učíte sa ich v škole, spievate na rôznych výletoch, či pri opekačkách. Poznate však aj piesne, ktoré si spievali naše babky? A to bude vaša súťažná úloha. Navštíviť starých rodičov, prastarých rodičov, babku u susedov, koho len chcete a opýtať sa ich na pesničky, ktoré si spievali, keď boli mladší. Text tej piesne, ktorá sa vám bude páčiť najviac, napíšte na papier a vhoďte do zbernej schránky, ktorá bude umiestnená v ZŠ Valaliky. Najzaujímavejšie piesne odmeníme.

Poznámka: Nezabudnite sa pesničku naučiť aj zaspievať! To už síce nie je súťažná úloha, ale uvidíte ako sa budú ostatní čudovať, keď im ju zaspievate pri táboračku.

Ing. Jana Labanská

c) Vzdelanostná štruktúra

tab.: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

dosiahnuté vzdelanie	celkový počet
základné vzdelanie	1251
stredné odborné vzdelanie	1262
stredné s maturitou	733
vysokoškolské	103

d) Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania

tab.: Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania (rok 2001)

Náboženské vyznanie / cirkev	Spolu	v %
Rímskokatolícka cirkev	3433	92,8
Gréckokatolícka cirkev	76	2,2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	7	0,2
Reformovaná kresťanská cirkev	10	0,3
Evanjelická cirkev metodistická	-	-
Cirkev československá husitská	-	-
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	23	0,6
Ostatné	5	0,1
Bez vyznania	82	2,3
Nezistené	50	1,5
Spolu	3701	100

e) Nezamestnaní

tab.: Prehľad počtu nezamestnaných

rok	počet k 1.3.	počet k 30.6.	počet k 31.12.
2003	488	424	408
2004	466	405	371

tab.: Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných r. 2004

	počet k 31.12.
bez vzdelania	2
zákl. vzdelanie	157
vyučení	137
US	29
USO	33
USV	6
VS	7

US - ukončené stredné vzdelanie bez maturity

USO - ukončené stredné odborné vzdelanie

USV - ukončené stredné vzdelanie s maturitou

VS - vysokoškolské vzdelanie

Dni obce budú 18. a 19. júna

Tradičné kultúrno-športové podujatie v našej obci s názvom Dni obce budú 18. a 19. júna 2005. Tak ako v predchádzajúcich rokoch bude pripravených množstvo športových súťaží, ktorých sa budú môcť zúčastniť všetci naši občania od najmladších po tých najstarších.

Obdobne sa budú všetky vekové kategórie, jednotlivci i kolektívy, prezentovať v kultúrnom programe.

Dargovská ruža

Tohtoročná spevácka folklórna súťaž Dargovská ruža sa bude konať v sobotu 9. 4. 2005 v obci Svinica. Na túto súťaž sa pripravuje aj ženská spevácka skupina z našej obce.

Štatistika demografického vývoja obyvateľov Valalík

a) Vývoj počtu obyvateľov

Trendy v demografii

tab.: Prírodný prírastok

	2000	2001	2002	2003	2004
narodení	45	45	56	48	48
zomrelí	29	26	28	28	38
prírodný prírastok	+16	+19	+28	+20	+10

tab.: Migrácie obyvateľstva

	2000	2001	2002	2003	2004
prísťahovaní	41	47	75	90	86
odsťahovaní	67	55	35	65	64
migračné saldo	-26	-8	+40	+25	+22

tab.: Vývoj počtu obyvateľov

národnosť/rok	slovenská	česká	maďarská	ruská	anglická	rómska
2000	3090	9	4	-	-	567
2001	3113	10	4	-	-	570
2002	3174	10	4	3	1	594
2003	3187	10	9	-	1	610
2004	3213	10	10	-	1	631

tab.: Počet sobášov

rok	počet sobášov
2000	25
2001	33
2002	21
2003	27
2004	20

b) Veková štruktúra obyvateľov

tab. Veková štruktúra obyvateľov

vek	celkový počet
od 0 do 5 rokov	298
od 6 do 15 rokov	633
od 16 do 18 rokov	204
od 19 do 55 rokov - ženy	1005
od 19 do 60 rokov - muži	1205
ženy nad 50 rokov	335
muži nad 60 rokov	188

Pôstne obdobie

Cirkevný rok veľmi rýchlo postupuje od Vianoc ku Kristovmu utrpeniu, smrti a zmŕtvychvstaniu. Veľkonočné sviatky a pôstne dni pripomínajú aspekty z Ježišovoho života, pričom skôr ako o učenie a zázračné uzdravovanie si spomíname hlavne na jeho spasiteľskú činnosť. Jedným z cieľov pôstu nie je zamýšľať sa nad 40 denným pôstom Ježiša Krista na púšti, ktorý nasledoval po krste v Jordáne, ale pre prvých kresťanov to bola doba duchovnej obnovy a vstupovanie do tajomstiev, hlavne do tajomstva sviatosti krstu. Pôstna doba začína Popolcovou stredou, ktorá je pomenovaná podľa obradu, pri ktorom kňaz vo svätej omši označí veriacich na čelo znamením kríža popolom posväteným z ratolestí z Kvetnej nedele z predchádzajúceho roku. Pri tom hovorí: "Prach si a na prach sa obrátiš."

Počas nasledujúcich 40-tich dní veriaci konajú skutky pokánia, zdržujú sa mäsitých pokrmov t. j. mäsa teplokrvných zvierat. Židovstvo aj kresťanstvo stotožňuje krv s princípom života. Pôst má byť pripomienkou Kristovej obety na kríži a preliatím jeho krvi. Veriaci prežívajú pôstne obdobie sentimentálne, pretože si pripomínajú umučenie. Snažia sa toto umučenie Ježiša Krista precítiť a pripomínajú si práve svoje hriechy a nedostatky, z ktorých ich vykúpil Kristus. Úlohou pôstneho obdobia nie je sústrediť sa na pocit viny, ale skôr na skutočné obrátenie (t. j. metanoiou).

Čas slávenia Veľkej noci

Dátum roku 325 po Kristovi bol do Nicei zvolaný všeobecný cirkevný snem, na ktorom

bolo stanovené, že Veľká Noc sa bude sláviť vždy v tú nedeľu, ktorá nasleduje po prvom splne mesiaca po dni jarnej rovnodennosti. Čo teda potrebujeme, aby sme mohli stanoviť dátum Veľkonočnej nedele:

1. dátum dňa jarnej rovnodennosti

2. dátum dňa splnu mesiaca

3. dátum prvej nedele, ktorá nasleduje po splne mesiaca

Dátum jarnej rovnodennosti stanovil pápež Gregor XIII. na 21. marec. V súčasnosti máme všetky dni splnu mesiaca uvedené v ročných kalendároch, ktoré bežne používame. Od dátumu Veľkonočnej nedele sa späť odvodzuje dátum Popolcovej stredy i dátumy sviatkov, ktoré sa slávia po Veľkej noci.

Dni Veľkého týždňa

Veľký týždeň: Názov používali kresťania už vo 4. storočí. Vyjadruje veľkosť slávneho tajomstva. Celý týždeň, okrem Zeleného štvrtku, je zasvätený spomienke na umučenie a smrť Pána Ježiša. Prví kresťania veľmi zbožne prežívali Veľký týždeň. Prísne sa postili. Jedávali len osolený chlieb s vodou, aj to len večer. Zdržovali sa i telesnej práce, aby sa čo najviac venovali tajomstvu týždňa a najmä rozjimaníu o mučení a smrti Pána Ježiša.

Kvetná nedeľa: Liturgická oslava má dve časti Prvou časťou je obrad svätenia ratolestí a procesia, t. j. spomienka na slávnostný vstup Pána Ježiša do Jeruzalema. Druhou časťou je sv. omša, zasvätená už pamiatke na Ježišovo umučenie. Slovenské pomenovanie "Kvetná" dostala táto nedeľa preto, lebo na niektorých miestach Slovenska, kde už kvitli jarné kvety, prinášali veriaci

ci na posvätenie a do procesie kytice kvetov, pripravené na vysokých tyčiach. Bola to náhrada za palmové ratolesti. Namiesto palmových ratolestí sa u nás svätia vrbové prútiky bahniatka.

Zelený štvrtok: V starokresťanských časoch v ten deň slávil tri sväté omše. Pri prvej biskup prijímal späť do spoločenstva Cirkvi verejných kajúcnikov. Pri druhej bola slávnosť svätenia olejov, spojená s pomazaním katechumenov. Tretia svätá omša sa slávila večer na pamiatku ustanovenia Sviatosti Oltárnej. Názov "zelený" štvrtok pripomína návrat kajúcnikov do Cirkvi, ale i obyčaj jesť v tento deň zeleninu. Židia počas veľkonočnej večere jedávali horké zeliny, aby im pripomínali trpkosť egyptského zajatia.

Veľký piatok: Deň smrti Pána Ježiša. Preto je prísny pôst. Jediný deň v cirkevnom roku, kedy sa neslávi svätá omša, ale stredobodom úcty je kríž. V ten deň pred krížom klačime, ako pred bohostánkom.

Biela sobota: Je zasvätená Kristovi ako Svetlu sveta. V prvokresťanských časoch v ten deň obrady začali večer a trvali celú noc až do rána. Katechumenom sa udeľoval svätý krst, pri ktorom dostali biele rúcho. Odtiaľ názov biela sobota.

Veľkonočná nedeľa: Nad ránom, keď Pán Ježiš vstal z mŕtvych, bola svätá omša, pri ktorej novopokrstení prvý raz dostali sv. prijímanie. Vo veľkonočnú nedeľu je u nás obyčaj svätiť jedlá. Táto obyčaj má pôvod v starokresťanských časoch. Veriaci si dávali svätiť jedlá, aby ich aj po veľkom pôste užívali mierne, aby sa im dostalo požehnanja, aby im jedná neškodilo, ale slúžilo na zdravie. Svätíli sa chlieb, mäso a vajcia ako symboly života. **Michal Hovanec**

Nové tituly v obecnej knižnici

Prírodné divy sveta

Kniha uvádza a vysvetľuje 100 úžasných prírodných divov z celého sveta od Grónska až po Galapágske ostrovy. Text dopĺňajú krásne farebné ilustrácie a mapy.

Všeobecný encyklopedický slovník

Kniha obsahuje viac ako 100 000 encyklopedických hesiel, menuje najvýznamnejšie osobnosti vedy, umenia, kultúry a náboženstiev.

Spomienky herečky Magdy Pavelekovej

Kniha odhaľuje stránky bohatého umeleckého i spoločenského života tejto známej herečky. **Marta Bakšiová**

Dychová hudba Valaliky vo Francúzsku

Osem členov Dychovej hudby Valaliky, menovite Tomáš Morávek, Viliam Krunka, Peter Kmeť, Pavol Tóth, Pavol Eliáš, Branislav Bakší, Michal Vedródy a Juraj Bujňák sa v dňoch od 14. 2. do 21. 2. 2005 zúčastnili na festivaloch a karnevaloch vo Francúzsku, kde účinkovali na po-

žiadanie Dychového orchestra Kodurka z Košíc. Spolu s Mažoretkovou skupinou Twingy vystupovali na Festivale kvetov v prímorskom meste Nice, na Festivale pomarančov v meste Menton a neskôr ešte dotvárali atmosféru na karnevale v meste Albi. **Pavol Tóth**

No povedzte, chápete to?

Je to na nepochopenie. Stále píšeme o niektorých občanoch, ktorí napriek tomu či v obci majú zabezpečený a v poplatku zaplatený odvoz a likvidáciu všetkých domov. odpadov zakladajú na okrajoch obce čierne skládky. Jarné slnko už roztopilo posledné zvyšky snehu a tak som bol na obhliadke okolia našej obce. Ostal som zhrozený. Množstvo čiernych skládok, na ktorých na nachádzajú predovšetkým plastové fľaše a fólie, ktoré môže dať občan priamo do vreca na separovaný zber, sklenené fľaše, ktoré taktiež zbierame v rámci separovaného zberu. Množstvo odpadových pneumatík, ktoré minimálne dvakrát ročne zbierame (bezplatne) je porozhadzovaných po chotári. Papierový odpad zbierame v pravidelných intervaloch. Použitie pampersky, ktoré máme možnosť dať do kuka nádob, nájdeme na čiernych skládkach. Drobný stavebný odpad, ktorého zber je taktiež zahrnutý v poplatku za odpad, niekto radšej odnesie za obec, aby svojím dielom prispel k znehodnoteniu prostredia, v ktorom všetci bývame. Vyzývame statočných občanov, aby nám oznámili tých, čo sa tak nezodpovedne správajú. Nikto nikoho nevidí, nevšima si. Ak j vidí, neoznámí. Vrečia na separovaný zber, ktoré sme zadarmo nedávno rozdávali priamo do domácností, možno nájsť už odhodené aj s odpadom za obcou. No povedzte, chápete to?

Ing. Milan Tóth
starosta obce

Čierne

skládky - boj s veternými mlynmi?

Noví občania

Katarína Iglaiová, Zvoničná 16, Buzice
Zubková Eleonóra, Podlesná 52, Buzice
Fabišiková Klaudia, Hlavná 68, Buzice
Kolbaská Lenka, Okružná 78, Bernátovce
Demeterová Sofia, Rosná 5, Bernátovce
Hudák Adrián, Poľná 26, Všechnsvätých
Polyák Daniel, Kostolná 61, Všechnsvätých
Drotárová Daniela, Kostolná 50, Všechnsvätých
Sliško Štefan, Urbárska 1, Všechnsvätých
Staňo Jakub, Hlavná 156, Všechnsvätých
Gažiová Sabrina, Hlavná 113, Všechnsvätých

Navždy nás opustili

† Leško Štefan, Podlesná 7, Bernátovce †
† Drotárová Mária, Slnecná 4, Všechnsvätých †
† Kolesárová Katarína, Kostolná 28, Všechnsvätých †
† Sedláková Marcela, Podlesná 36, Buzice †
† Milkovič Ján, Kostolná 22, Všechnsvätých †
† Tužák Jozef, Okružná 60, Bernátovce †
† Vadas František, Pastierska 9, Buzice †
† Vadász Tomáš, Podlesná 11, Bernátovce †
† Janočková Mária, Zvoničná 66, Buzice †

Manželstvo uzavreli:

Marta Oravcová,
Hlavná 90, Valalíky

Ladislav Tegda,
Skároš 38

Zdravie a my

Som zdravý ... ?

Takúto otázku si položil niekedy asi každý z nás. Veď každý chce žiť, tešiť sa zo života, starať sa o rodinu, deti, rodičov. V každom veku sa chceme venovať svojim záľubám, či už je to práca okolo domu, v záhradke, spoločenské, profesionálne alebo športové aktivity.

Je lepšie byť zdravý !

Čo hovorí štatistika zo záznamov v ambulancii praktického lekára pre dospelých z rokov 2002-2004? Za tieto 3 roky sú sledované čísla veľmi podobné. Počet vyšetrení v r. 2002 je 14215, v r. 2003 - 13254 a v roku 2004 - 13191. Prah ambulancie prekročilo v r. 2002 - 2312 rôznych ľudí, v r. 2003 - 2357 a v r. 2004 - 2302.

Najčastejšou príčinou návštevy lekára boli ochorenia dýchacích ciest, v r. 2004 to bolo 1091 pacientov, ochorenia svalovej a kostrovej sústavy 954 pacientov, ochorenia srdca a ciev 889 pacientov. Úrazov bolo v minulom roku 163, čo je pokles oproti 213 v r. 2003 a 215 v r. 2002. Pacientov s takzvaným zhubným nádorovým ochorením /dnes sa už mnohé takéto ochorenia dajú úspešne liečiť, aj vyliečiť, keď sa včas podchytiť / sme mali 46. Počty pacientov s najzávažnejšími ochoreniami srdcovo-cievnyimi chorobami a zhubnými ochoreniami sa podľa štatistiky v posledných troch rokoch nezmenili, zmenilo sa však ich zloženie. Je viacej ľudí v mladšej a strednej vekovej skupine, u ktorých bola včas diagnostikovaná choroba vysokého krvného tlaku, pravidelne sa liečia a predchádzajú tým komplikáciám tejto choroby infarktu myokardu, cievnej mozgovej príhode a najmä predčasnému zvráteniu ciev a následnému poškodeniu mozgu, obličiek a srdca.

Tiež máme viacej ľudí s nádorovou chorobou, u ktorých sa zistila vo včasnom štádiu, bojujú s ňou a ich boj je často úspešný. Veľmi ma zaujal vtipný obrázok, na ktorom bol zohnutý starec na vozíčku, ktorý si hovorí keby som bol vedel, že sa dožijem 100 rokov, tak sa o seba lepšie starám!

To je určité memento pre všetkých štyridsiatnikov, päťdesiatnikov, ktorí majú toľko práce, že sa im nezvyšší pár hodín na to, aby si dali zistiť svoj zdravotný stav / raz za 2 roky úplne bezplatne/, a aby podľa výsledkov vyšetrenia upravili svoj životný štýl a prípadne užívali lieky, čo podľa mnohých veľkých štúdií nielen predlži dĺžku života, ale najmä zvýši jeho kvalitu... Aj keď Vám úplne náhodne namerajú

vyšší tlak krvi / u známych, v Tesco alebo hoci kde / neberte to na ľahkú váhu, radšej navštívte svojho lekára. Neličený vysoký tlak nebolí, je to „tichý zabiják“. Tiež keď pozorujete zmenu vo svojom zdravotnom stave, ktorá trvá dlhšie ako 3 týždne, napríklad kašeľ, chudnutie, nočné potenie, nechutenstvo, zvýšenú unavenosť, keď nevládzete robiť tie činnosti, ktoré ste predtým bežne vykonávali, je vhodné absolvovať niektoré lekárske vyšetrenia.

Preventívna prehliadka zahŕňa anamnézu, to sú údaje o ťažkostiach pacienta, ale aj výskyt ochorenia v jeho rodine, ktoré mohol zdediť, vyšetrenie tela praktickým lekárom, vyšetrenie moču a krvi. Podľa výsledkov týchto vyšetrení praktický lekár odporučí prípadne ďalšie špecializované vyšetrenia a opatrenia na predchádzanie vzniku závažných ochorení. Na preventívnu prehliadku na OZS Valalíky sa môžete objednať na t.č. 6998036. **MUDr. Ján Janočko**

Chríпка šírenie, prevencia a liečba

V mesiacoch február a marec je každoročne zvýšený výskyt chrípky a vírusových ochorení. Pokiaľ sme nemysleli na prevenciu, sme duševne a fyzicky vyčerpaní, môže nás chrípka prekvapiť. Chríпка je akútne infekčné ochorenie spôsobené vírusom chrípky. Patrí medzi tzv. zoonózy, teda vírusové ochorenia prenášané zo zvierat na človeka, ďalej sa však šíri vzduchom medzi ľuďmi. Typická je krátka, niekoľkohodinová inkubačná doba. Infekcia môže prebiehať bezproblémovo. Najviac ohrozenými sú starí ľudia, pacienti so zníženou obranyschopnosťou organizmu, pacienti s chronickými ochoreniami dýchacích ciest, srdcovo-cievneho systému ako aj diabetici. Nezanedbateľnú skupinu tvoria deti, ktoré sú na infekciu vnímavější a nachádzajú sa v kolektívoch. Chríпка sužuje ľudstvo prakticky od tej doby, keď sa uskutočnila domestikácia niektorých vtákov /husí, sliepky/ a ošipáných. Chrípkový kmeň sa tvorí pri kontakte ľudí s týmito zvieratami. V civilizovaných oblastiach dnes toto spolužitie nie je také úzke, častejšie je v juhovýchodnej Ázii. Tu z času na čas vírus chrípky zmutuje, za vhodných podmienok sa adaptuje na človeka a potom sa veľmi rýchlo šíri na obidve zemské poglobule. Ako a kde sa štruktúra vírusu zmení, medicína doteraz nedokáže predpovedať.

Chríпка začína náhle vysokou teplotou nad 39 oC, zimnicou, triaškou, bolesťami hlavy, svalov a kĺbov, suchým dráždivým kašľom a pocitom veľkého vyčerpania. Priebeh ochorenia zodpovedá stavu organizmu a jeho veku. V ideálnom prípade, a tiež naj-

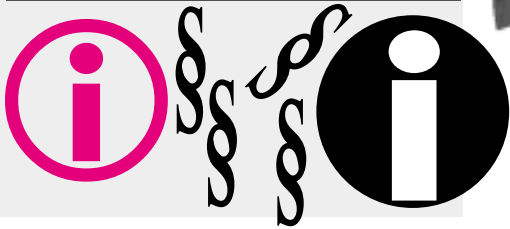
častejšie, odoznievajú teploty do troch dní a celé ochorenie, ak je bez komplikácií, trvá jeden týždeň. Komplikácie sú sprevádzané opakovaným vzostupom teplôt. Ide väčšinou o bakteriálne komplikácie, ktoré môžu byť závažné predovšetkým u starších ľudí. Najčastejšími komplikáciami vo všetkých vekových skupinách bývajú zápaly priedušiek, zápaly pľúc, zápaly tvárových a čelových dutín, ale tiež zápal srdcového svalu a zápal mozgu. Liečba komplikácií patrí do rúk lekára. Pacient by si mal predovšetkým chripku "vyležať". Vo väčšine prípadov stačia lieky znižujúce horúčku, teplé tekutiny, vitamíny, ľahká strava, vetranie a predovšetkým kľud na lôžku. V zásade platí, že sa jednoduchá chrípka nikdy nelieči antibiotikami. Preto nenaliehajte, aby vám lekár pri prvých prejavoch chrípky či prechladnutia predpisal antibiotiká. Váš lekár vám určite chce to najlepšie a vaše dieťa lieči ako svoje vlastné. Ale keďže ani lekár nie vždy vie predvídať vývoj choroby, vyhľadajte ho okamžite pri opakovanom vzostupe teplôt, silných bolestiach hlavy, vracaní, objavení sa kožnej vyrážky.

V liečbe chrípky dbáme o dostatočný príjem teplých tekutín, diétu stravu. Vhodná je varená zelenina, zeleninový kurací vývar, obilninové kaše. Z ovocia sú vhodnejšie jablká, teplý uvarovaný jablkový kompót so škoricom a medom. Nie sú vhodné citrusové plody s výnimkou citrónov. V zimnom období a v čase chorôb z prechladnutia dajte prednosť niektorým druhom zeleniny ako chren, červená repa, kapusta, cibuľa, cesnak, zázvor. V prevencii chrípky treba myslieť aj naočkovanie, ktoré sa uskutočňuje minimálne raz za dva roky, pri zmene kmeňa s dostatočným predstihom. Očkovanie je v detskom veku indikované len u oslabených detí. Je určené najmä dospelým pacientom a osobám starším ako 65 rokov. **MUDr. Mariana Kudlová**

Gynekologická ambulancia - nová služba v našej obci

Voľné, nevyužitú priestory v Zdravotnom stredisku sa nám konečne podarilo zmysluplne obsadiť tak, aby sme zlepšili rozsah poskytovaných zdravotníckych služieb v našej obci. Od polovice marca sa tu poskytujú služby masáže a zdravej výživy. Ak všetko dobre dopadne, od 1. mája, by tu mala byť zriadená gynekologická ambulancia, ktorá zo začiatku bude poskytovať svoje služby raz týždenne. Podľa záujmu sa počet ambulantných dní môže v budúcnosti zvýšiť.

PRÁVNE RADY A INFORMÁCIE

Chodci a cyklisti pozor!!!

V období od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004 došlo v okrese Košice okolie k 30-tim dopravným nehodám, ktoré zavinili chodci, čo je nárast o /+7/ oproti roku 2003. Pri týchto dopravných nehodách boli 3 osoby usmrtené, 6 osôb sa zranilo ťažko, 20 osôb sa zranilo ľahko. Pri týchto 3 dopravných nehodách bolo zistené pozitívne použitie alkoholu u chodca.

Zavinenie dopravných nehôd /DN/ podľa veku:

- maloletí 18 DN
- mladiství 1 DN
- dospelí 11 DN

V období od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004 došlo k 20- tim dopravným nehodám, ktoré zavinili cyklisti. Pri týchto dopravných nehodách bol 1 cyklista usmrtený, 4 osoby sa zranili ťažko, 6 osôb ľahko. Pri 1 DN bolo zistené použitie alkoholu cyklistom. Zavinenie dopravných nehôd podľa veku:

- maloletí 7 DN
- mladiství 2 DN
- dospelí 11 DN

Nakoľko došlo opäť k nárastu dopravnej nehodovosti chodcov a cyklistov, Okresný dopravný inšpektorát v Košiciach - okolie touto cestou vyzýva vodičov motorových vozidiel, chodcov a cyklistov k väčšej opatrnosti a ohľaduplnosti pri pohybe v cestnej premávke. Nie je výnimkou stretnutí na cestách cyklistov, ktorí za zníženej viditeľnosti /napr. noc, hmla/ jazdia bez ustanoveného osvetlenia, čím vážne ohrozujú bezpečnosť svoju, ale aj ostatných účastníkov cestnej premávky.

V roku 2004 bolo 7 cyklistov riešených v správnom konaní, kde im bola uložená sankcia z dôvodu vedenia bicykla /nemotorové vozidlo/ pod vplyvom alkoholu. Okresný dopravný inšpektorát v Košiciach okolie aj v roku 2005 bude naďalej vykonávať akcie zamerané na dodržiavanie dopravných predpisov vodičmi motorových vozidiel ako aj nemotorovými účastníkmi (chodci, cyklisti).

Okresné riaditeľstvo PZ

Okresný dopravný inšpektorát v Košiciach okolie

Stav kriminality v obci za rok 2004

Trestné činy

V obci Valaliky bolo za rok 2004 spáchaných celkom 37 TČ, ktoré sa v prevažnej miere týkajú krádeží vlámaním do neobývaných rodinných domov, chalúp a záhradných chát v lokalite Valaliky pri Trati v obci. Ďalej sa jedná o krádeže vlámaním do motorových vozidiel, ktoré sú odstavené v prevažnej miere pred oplotením pozemkov rodinných domov.

Priestupky

Za rok 2004 bolo v obci spáchaných celkom 67 priestupkov z ktorých bolo 34 majetkových a 22 priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu. Z uvedených priestupkov boli v 37 prípadoch páchatelia priestupku zistení a zaslaní na prejednanie Obvodnému úradu v Košiciach okolie. Zo zistených páchatelov boli iba 4 páchatelia z iných obcí, z radov občanov obce Valaliky bolo 37 páchatelov. Za mesiac január a február 2005 bolo doposiaľ v obci spáchaných 6 TČ majetkových a 20 priestupkov.

Vedenie OO PZ vyzýva občanov k spolupráci pri riešení bezpečnostnej situácie v obci, a žiada o spoluprácu pri zisťovaní páchatelov priestupkov ako aj trestných činov spáchaných vo vašej obci. Žiada občanov, aby neboli nevšímaví k páchatelom skutkov, upozorňovali príslušné orgány na protiprávne konanie. Neváhajte preto zavolať na telefónne číslo 6999288 resp. v prípade nedostupnosti na známe telefónne číslo 158, kde službukonajúci policajti zabezpečí vyslanie hliadky, resp. poskytnú inú pomoc. Jedná sa predovšetkým o váš spoločný obecný majetok a v neposlednej miere aj o súkromný majetok. Každý občan je povinný podieľať sa na ochrane majetku. Nie je v možnostiach polície ochrániť majetok k spokojnosti všetkých.

riaditeľ PZ v Čani

Absolventská prax, čo to znamená v praxi?

Obecný úrad od 01.01.2005 už tretíkrát zabezpečuje výkon absolventskej praxe pre evidovaného uchádzača o zamestnanie absolventa. Cieľom absolventskej praxe je získanie praktických skúseností a odborných zručností, študenta po ukončení štúdia, v oblasti zodpovedajúcej dosiahnutému stupňu jeho vzdelania.

Obecný úrad "zamestnáva" jedného absolventa vysokej školy. Absolventská prax trvá 6 mesiacov v rozsahu 20 hodín týždenne. Je to istá forma aktívnej činnosti, ktorá je ohodnotená aj rovnakým príspevkom, teda absolvent poberá mesačne paušálny príspevok vo výške 1.500.- Sk zo zdrojov štátneho rozpočtu SR a Európskeho sociálneho fondu.

Absolvent na obecnom úrade vykonáva administratívne práce súvisiace s jednotlivými oddeleniami úradu. Oboznamuje sa s vnútornými predpismi, pracovným poriadkom, formou práce verejnej inštitúcie. Okrem tohto je jeho prioritou tvorba a dopĺňanie údajov na www stránku obce. K tejto problematike sa zúčastnil aj odborného školenia.

Výsledky práce nášho absolventa si môžete pozrieť na našej stránke www.valaliky.sk.

Š. Diabolková

Vykonávanie obhliadok motorových vozidiel

Okresný dopravný inšpektorát v Košiciach vykonáva obhliadku motorových vozidiel pri Magistrate mesta Košice na ul. Ružinskej. V rámci vybavovania obhliadok motorových vozidiel sa kontroluje:

Výrobné číslo karosérie alebo podvozku /VIN/ a to porovnaním priamo na vozidle s výnimkou:

- evidenčných úkonov súvisiacich s krádežou vozidla
- vyradením vozidla s evidencie
- dočasným vyradením vozidla z cestnej premávky
- uvedením vozidla do cestnej premávky
- vykonaním zmeny v evidencii, podľa zákona NR SR o premávke

na pozemných komunikáciách č.315/1996 Z.z. §90 ods.1

a) prevod držby vozidla na inú osobu

b) zmeny vykonané na vozidle, ak tým nastala zmena alebo ak je potrebná zmena alebo doplnenie údajov zapísaných v technickom preukaze vozidla

c) trvalú zmenu farby alebo farebného vyhotovenia

d) krádež vozidla

a to do 7 dní odo dňa, keď táto zmena nastala.

Obhliadky motorových vozidiel sú potrebné

- pri prihlásení nového vozidla do evidencie
- pri prihlásení vozidla z iného okresu
- pri prihlásení vozidla dovezeného zo zahraničia
- pri prihlásení vozidla zakúpeného do MV SR, MO SR
- pri vývoze vozidla do zahraničia

kpt. Bc. Ján Lesičko

Okresný dopravný inšpektorát Košice okolie

Aktivačné práce v zime nezamrzli

Aj v tomto zimnom období pokračujú aktivačné práce v obci. Zúčastňuje sa ich 16 nezamestnaných, z toho 5 žien. Dve ženy sú pomocnými administratívnymi silami na obecnom úrade, jedna je pomocnou rímskou asistentkou učiteľa v MŠ Všechnsvätých a dve sa starajú o čísto zastávok SAD a verejných priestranstiev. Muži odpratávajú sneh, vykonávajú drobné opravy na majetku v správe obce a rôzne iné práce podľa potreby.

Aj keď je ešte len marec za sebou už máme:

- vymalovanie všetkých priestorov MŠ Buzice,
- posilňovanie spojov na drevených častiach zastávok SAD, do ktorých sa začali púšťať vandali a vytrhávali ich,
- roznáška vriec na zber separovaného odpadu a kalendárov,
- vymalovanie spoločenskej sály KD. Od 1.5.2005 plánujeme rozšíriť naše rady. Tí z nezamestnaných v hmotnej núdzi, ktorí majú záujem o zaradenie do aktivačnej činnosti, sa môžu prihlásiť na obecnom úrade.

Čaká nás veľa práce, zo začiatku najmä likvidácia čiernych skládok, ktoré sa každoročne objavujú začiatkom jari na pozemkoch za obcou, tradičné "jarné upratovanie" cesty po zimnej údržbe a zberanie odpadkov, budovanie kompostovísk na cintoríne v Bernátovciach a Buziciach, vymalovanie kuchyne obecného úradu a iné.

Štefánia Diabolková

Futbal

Vážení športovní fanúšikovia, tak ako po iné ročníky, tak aj teraz chcem napísať pár riadkov o aktuálnom dianí vo futbale v obci. Ako všetci viete, jesenná časť pre naše farby nebola taká úspešná ako sme očakávali. Všetky naše družstvá, t. j. žiaci, dorastenci aj muži, nenaplnili naše očakávania. Aj preto sme počas zimnej prestávky urobili určité zmeny. Ako už iste viete naše "A" mužstvo v jarnej časti povedie pán Róbert Borták a dorastencov pán Jozef Košč. V žiakom mužstve naďalej ostáva nezmenená dvojica Peter Kyseľ a Dušan Hudy.

Muži začali s jarnou prípravou 10. 1. 2005, dorast a žiaci začínajú prípravu až 27. 2. 2005. Počas zimnej prestávky využívali naši žiaci na tréning telocvičňu v Čani. Zostava klubu FC Valaliky v jarnej časti:

brankári: S. Suchý, M. Bakši, P. Hudák

obrana: M. Uhlár, M. Figura, L. Mokko, R. Timko, P. Sepeši, M. Timko,

záložníci a útočníci: M. Leško, J. Melik, R. Matis, J. Matis, S. Sedlák, M. Sedlák, M. Palenčár, M. Hudák, J. Tokarčík, M. Tokarčík, P. Horváth. Eventuálne rátame aj s hráčmi, ktorí hrajú za iné kluby, ale až dohoda s klubmi a hráčmi nám napovie viac.

Ako som už spomínal naši muži sa už intenzívne venujú príprave a odohrávajú už prvé prípravné zápasy. Naš prvý zápas v Čani nám nevyšiel najlepšie, pretože sme prehrali. Bohužiaľ ani ďalšie zápasy nepriniesli priaznivé výsledky pre náš klub. Všetci spoločne však veríme, že tie lepšie chvíle ešte len prídu v majstrovských kolách a záver ročníka už bude pre náš futbal v lepšej podobe ako tomu bolo v je-

sennej časti. Celý výbor spolu s trénermi preto prajú hráčom v tejto sezóne len tie najlepšie výsledky, aby na záver ročníka 2004/2005 sme boli všetci spokojní, najmä naši diváci, ktorí nás neustále chodia povzbudzovať a veria nám.

Jozef Rikk

Stolný tenis

Opäť bohatá žatva

Sezóna v stolnom tenise ide na plné obrátky. K záveru sa blížia súťaže družstiev i jednotlivcov. V dňoch 26. a 27. februára 2005 sa konali Majstrovstvá Slovenska jednotlivcov mužov i žien. Prvý krát sme mali zastúpenie aj my, STO Valaliky, keď si nomináciu medzi najlepších 32

žien SR vybojovala naša ešte len dorastenka Lívia Drotárová. Ako zvyčajne, aj teraz nás reprezentovala dôstojne, keď skončila v lepšej polovici štartového poľa v skupine 9. 16. miesto. Smola, že po postupe zo skupiny narazila hneď v ďalšom kole na neskoršiu víťazku majstrovstiev Kmotorková. Ďakujeme Lívke za vzornú reprezentáciu našej obce i Košického kraja!

Veľkú radosť nám pripravili naši chlapci i dievčatá na Majstrovstvách kraja starších žiakov a žiačok. Najúspešnejší boli Zuzka Takáčová a Milan Papcún. Vyhrali súťaže v dvojhre a spoločne mix. Zuzka s Marikou Kraželovou získali striebornú medailu, Milan Papcún s Danom Drotárom bronzovú medailu. Medailové umiestnenie dosiahli aj Marcela Bartoková, Domina Lacková a Pavol Eliáš. Všetkým blahoželáme k úspešnej reprezentácii nášho klubu i našich Valalíkov!

Ladislav Andor

Pokračovanie zo str.11

Formy dotácií pre deti, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi

Dňom 01.05.2004 nadobudol účinnosť Výnos MPSVaR SR o poskytnutí dotácie na stravu a školské pomôcky pre deti rodičov v hmotnej núdzi. Obec Valaliky, ktorá je zriaďovateľom materských škôl i základnej školy, v spolupráci s vedením škôl a vedúcimi školských jedální využila túto možnosť hneď od začiatku.

Od 01.05.2004 sa môžu deti rodičov v hmotnej núdzi, ktoré navštevujú základnú školu stravovať za symbolickú cenu 3.- Sk za jeden obed. Priemerne mesačne využije zo 70 žiakov túto dotáciu približne 50 žiakov. Poplatok 50.- Sk za školský klub detí /družinu/ musí platiť aj rodič v hmotnej núdzi.

V materskej škole sa suma za stravu zvyšuje na 7.- Sk, pretože v škôlke deti majú aj olovrant, ktorý nie je možné zahrnúť do dotácie a rodič si ho musí hradiť v plnej výške. Materskú školu navštevuje 6 detí v hmotnej núdzi. Za dieťa v hmotnej núdzi navštevujúce MŠ nemusí rodič platiť mesačné školné vo výške 104.- Sk.

Od 1.09.2004 sa rozbehol systém prospechových štipendií pre žiakov ZŠ v hmotnej núdzi. Nárok na štipendium má každé dieťa navštevujúce ZŠ, ak žije v rodine, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a jeho priemerný prospech je najviac 2,5 za posledný školský polrok

alebo si zlepšilo za posledný školský polrok priemerný prospech o 0,5.

Systém prospechových štipendií priznáva:

500.- Sk mesačne pre žiaka, ktorý mal v poslednom polroku priemerný prospech najviac 1,5

300.- Sk mesačne pre žiaka, ktorý mal v poslednom polroku priemerný prospech najviac 2,5

200.- Sk mesačne pre žiaka, ktorý si v poslednom školskom polroku zlepšil prospech najmenej o 0,5 oproti predchádzajúcemu školskému polroku. Dotáciu na štipendium poskytuje MPSVaR SR, vypláca sa na Obecnom úrade v stanovenom termíne.

Dotácia na školské pomôcky "funguje" na základnej škole od začiatku školského roka 2004/2005. Jedná sa o príspevok štátu vo výške 1.000.- Sk na školský rok pre každé dieťa v hmotnej núdzi na nákup školských pomôcok. Nákup zabezpečuje škola podľa potrieb jednotlivých ročníkov, ktoré deti navštevujú. Každý rodič, ktorý má záujem o vzdelanie svojho dieťaťa, by mal spolupracovať so školou aj obecným úradom, aby jeho dieťa malo možnosť využiť všetky poskytnuté dotácie.

Každú zmenu / nástup do zamestnania, poberanie rodičovského príspevku a i./ je rodič povinný oznámiť na obecnom úrade najneskôr do 7 dní, pretože každá zmena má vplyv na posudzovanie hmotnej núdze rodiny, a tým aj na možnosť využívať dotácie.

Š. Diabolková

Napísali o nás

Košice - V sobotu 12. marca sa uskutočnili v stolnotenisovej hale Lokomotívy Košice majstrovstvá žiactva v stolnom tenise krajov Košice a Prešov. Zúčastnilo sa 44 chlapcov a 33 dievčat. Majstrovstvá ukázali, že na východe republiky je dosť stolnotenisových talentov a pri správnom vedení majú šance dostať sa medzi najlepších aj v kategórii dospelých. Tohtoročné majstrovstvá ukázali, že najlepší chlapci a dievčatá sú zo stolnotenisového klubu Valaliky, kde je ich trénerom p. Svat.

Výsledky:

Dvojhra chlapci: 1. Papcún (Valaliky), 2. Jakub Figel' (Spoje Košice), 3. Kelbel (Spišské Vlachy), Till (Lok. Košice)

Dvojhra dievčatá: 1. Takáčová (Valaliky), 2. Kunderová (Michalovce), 3. Mendzesofová (Michalovce), L. Jurková (Michalovce)

Štvorhra chlapci: 1. Kriško - Dandár (Svidník - Prešov), 2. Till - J. Figel' (Lok. a Spoj. Košice), 3. Papcún - Drotár (Valaliky), Vagaský - Radvanský (Vranov)

Štvorhra dievčatá: 1. Mendzesofová - Kunderová (Michalovce), 2. Takáčová - Kraželová (Valaliky), 3. Topocerová - Vargovčíková (Šar. Michalany), Lacková - Bartoková (Valaliky)

Zmiešaná štvorhra: 1. Papcún - Takáčová (Valaliky), 2. Sačurovský - Mendzesofová (Michalovce), 3. Eliáš Palo - Bartoková (Valaliky), Till - Kunderová (Lok. Košice - Michalovce).

Ladislav Šranko
prevzaté - denník KORZÁR, 17. 3 2005

